

ZNÁ NAŠE JMÉNO

Jan 20,11-18

I. Marie hledá Ježíše

U Ježíšova prázdného hrobu stojí žena a pláče. Evangelia sice nepopisují pocity svých postav, v tomto případě je však zcela evidentní, že žena, stojící u hrobu, je nešťastná. Tak nešťastná, že ji nevydělá ani to, když na ní z hrobky začnou mluvit andělé. Všude jinde působí náhlé setkání s anděly v lidech posvátnou bázeň, ne-li přímo děs. Marii však jejich přítomnost evidentně nevyvádí z míry. Řeší totiž jiný, daleko větší problém. A tak na otázku nadpřirozených bytostí, které se jí ptají: „Proč pláčeš?“, odpovídá slovy: „Ondesli mého Pána a nevím, kam jej položili.“

Nevíme, proč sem, k Ježíšovu hrobu Marie zase přišla. Časně ráno, ještě před svítáním, už tady totiž jednou byla. To zjistila, že hrob je prázdný. Proč se sem tedy vrátila? Určitě ji sem znovu nepřivedla jen touha přijít na kloub zmizení mrtvol. Z vyprávění je evidentní, že Ježíše milovala a tak po jeho smrti chtěla být alespoň blízko jeho mrtvému tělu.

II. Marie miluje Ježíše

Víte, někdy se nedivím fantastům, kteří při pročítání evangelií dospívají k závěru, že Marie Ježíše musela milovat víc, než ostatní. Vděčila mu za mnohé. Podle evangelistů Marka a Lukáše ji uzdravil z děsivé psychické nemoci zvané „posedlost“. Někteří jsou dokonce toho mínění, že ona byla ta smilná žena, kterou Ježíš zachránil před kamenováním slovy: „Jdi a už nehřeš.“, a která mu pak v domě farizea Šimona smáčela nohy svými slzami, líbala je a utírala svými dlouhými vlasy. Prostě, komu se hodně odpouští, hodně miluje. Třeba i sentimentální, citovou a přemrštěnou láskou. A evangelium sentimentální projevy jejího vztahu k Ježíši v žádném případě nekritizuje a nesoudí. Ba naopak. Marie se podle našeho textu stává hrdinkou příběhu vzkříšení. Jako první se setkává se vzkříšeným Kristem.

III. Ježíš miluje Marii

Setkání Marie Magdalské se zmrtvýchvstalým Kristem je mimořádně něžným a krásným příběhem o opětovném setkání dvou velice si blízkých lidí. Četné zpracování této epizody v uměleckých kruzích je dokladem toho, že tato událost nezapůsobila silně jen na nás.

Je zvláštní, že Marie Ježíše v první chvíli nepoznává. Proto se na něj obrací se stejným problémem, jako už dříve na anděly: „Ondesli mého Pána a nevím, kam ho položili.“ V domnění, že jde o zahradníka, mu na otázku: „Proč pláčeš? Koho hledáš?“ s nadějí, že by ji mohl pomoci, odpovídá slovy: „Jestliže tys jej, pane odnesl, řekni mi, kam jsi ho položil, a já pro něj půjdu.“

Někdo by mohl říct, že jej nepoznala skrz slzy, které zakalily její zrak. Nabízí se však i jiné řešení. Nebyla totiž jediná, která vzkříšeného Ježíše v první chvíli neidentifikovala. Něco podobného se stalo i dvěma z Ježíšových učedníků, kteří jej už jako vzkříšeného při cestě z Jeruzaléma do Emaus, potkali, ale identifikovali teprve podle toho, co jim říkal a jakým způsobem jim během společné večeře lámal chléb.

Profesor Nového zákona J. B. Souček onu záhadu komentuje těmito slovy: „Vzkříšený Pán, ač osobně totožný s Ježíšem do hrobu položeným, není prostě jen oživeným, do dřívějšího života navraceným pozemšťanem, k jehož poznání stačí mít normálně otevřené smysly. K poznání Vzkříšeného je třeba, aby se on sám dal poznat. A to Ježíš činí tím, že Marii oslovuje jménem.“

IV. Ježíš zná Mariino jméno a Marie Ježíšův hlas

Poznat se Ježíš musí dát i Marii. Do hrobového ticha zaznívá jen jedno jediné, důrazně a s láskou vyslovené slovo: „Marie!“ Stojí za úvahu, že Ježíš Marii své vzkříšení nevysvětluje. Stačí jen jméno, protože dobrý pastýř zná jména svých ovcí a ony zase znají jej podle jeho hlasu.

A Marie? Bez jakéhokoli dlouhého promýšlení, bez zaváhání volá své: „Rabbuni“ (Mistře). K vyjádření zpětné vazby opět stačí jen jedno slovo a možná i gesto, na které Ježíš reaguje záhadným způsobem.

V. Ježíš mění dimenzi Mariina vztahu k sobě

Teologové si už dlouhá staletí lámou hlavu nad slovy: „Nedotykej se mne, dosud jsem nevystoupil k Otcí.“ Ta z Ježíšových úst zaznívá ve chvíli, když se jej Marie s největší pravděpodobností snaží zcela spontánně obejmout. On ji však jakýkoli dotek v danou chvíli zakazuje. Přitom o něco později, v téže kapitole, nevěřícímu Tomášovi nabízí, aby do jeho ran vložil svůj prst. Proč Tomáš ano a Marie nikoli? Stačil snad už Ježíš mezi tím vystoupit k Otcí a zase se vrátit?

Při hledání řešení tohoto zapeklitého problému nám může pomoci řecký originál. Tam Ježíšova výzva vůči Marii zní spíše jako: „Nezdržuj mne!“ Nesnaž se oživovat staré vzpomínky, nesnaž se našemu vztahu vrátit jeho původní lidský rozměr. Nesnaž si mne podržet jenom pro sebe. Vystupuju k Otcí a od této chvíle už nebudu jen s vámi, ale prostřednictvím Ducha

Svatého budu přímo ve vás. Od této chvíle zde jsem pro všechny lidi bez rozdílu. Proto „*jdi k mým bratřím a pověz jim, že vystupuji k Otci svému i Otci vašemu a k Bohu svému i k Bohu vašemu*. I když mne svým útekem zradili a zapřeli, odpustil jsem jim a můj Bůh je i nadále jejich Bohem a můj Otec i nadále jejich Otcem.“

V textu jsme četli: „*Maria Magdalská šla k učedníkům a oznámila jim: Viděla jsem Pána a toto mi řekl...*“ Maria se prostě, řečeno slovy svatého Augustina, stává „apoštolkou apoštolů“. Jako první objevuje prázdný hrob, jako první setkává se vzkříšeným, a jako první je Ježíšem vyslána, aby zvěstovala nejen to, že Ježíš vstal z mrtvých, ale také proč (ne jak) se to stalo.

VI. Ježíš zná i naše jméno

Stojíme na prahu nového roku. Netušíme, co nás v něm čeká. Dle vyjádření odborníků asi nic moc, alespoň po stránce ekonomické, politické atd. Možná se o nás, stejně jako kdysi o Marii bude pokoušet malomyslnost. Možná se i my, stejně jako ona, budeme svou složitou situaci snažit řešit po svém, tak nějak lidsky a logicky. V tom případě nám ale pravděpodobně stejně jako jí, zbudou akorát tak oči pro pláč.

Mám však pro vás dobrou zprávu. Na prahu nového roku k nám dnes, stejně jako tenkrát k Marii přichází vzkříšený Ježíš a ptá se: „Proč pláčeš? Přece tě miluji.“ Stejně jako tenkrát před léty v případě Marie to ani dnes není o žádné složité teologii. Jen nás oslovuje jménem. Jako dobrý pastýř totiž zná i naše jméno a s ním i naši identitu.

Oslovuje nás jménem a pokouší se nám, stejně jako kdysi Marii vysvětlit, že jako vzkříšený Bůh má v Duchu svatém možnost přebývat nejenom s námi, ale i v nás. Že si v nás chce svou přítomností vybudovat chrám. Chce nás stejně jako učedníky prostřednictvím Marie ujistit o tom, že nám na Golgotě odpustil, a že jeho Bůh i nadále našim Bohem a jeho Otec našim Otcem. A že se s ním nemusíme ničeho obávat, protože „*je li Bůh s námi, kdo proti nám*“ (Řím 8,31)

Utírá nám slzy s očí a prosí, abychom si jej nezadržovali jen sami pro sebe. Chce z nás, stejně jako kdysi z Marie, učinit své apoštoly. Přeje si, abychom těm, kteří se za zavřenými dveřmi utápějí v obavách z budoucnosti, šli a řekli, co nám bylo zjeveno. Nový rok 2010 je pro nás všechny novou výzvou: „Neplač a pracuj. Vzkříšený je na tvé straně.“

Amen